Stiftelsen Bryggen

Innspillsmøte for tilleggsutredning tunnel 16. april 2024

Janicke Runshaug Foss, styremedlem og leder Bryggengruppen

- Stiftelsen Bryggen eier og forvalter 42 av de 65 gjenværende bygningene som inngår i verdensarvstedet Bryggen, og har i mer enn ti år kjempet med kulturvernmessige argumenter for å unngå dagløsning for bybanen over Bryggen

- Stiftelsen Bryggen og Bryggens Venner har sett seg nødt til å synliggjøre og utrede tunnelalternativer til en dagløsning

Peter Motzfeldtsgate. Tunnelinnslag og holdeplass

Bryggengruppen har videreutviklet Bergen kommunes utredning fra 2013 (Alt. 2Ab). Denne ble konsekvensutredet i 2013, og vurdert som fullt ut realiserbar. Øvregaten stasjon ble da lagt på <u>kote 0.</u>

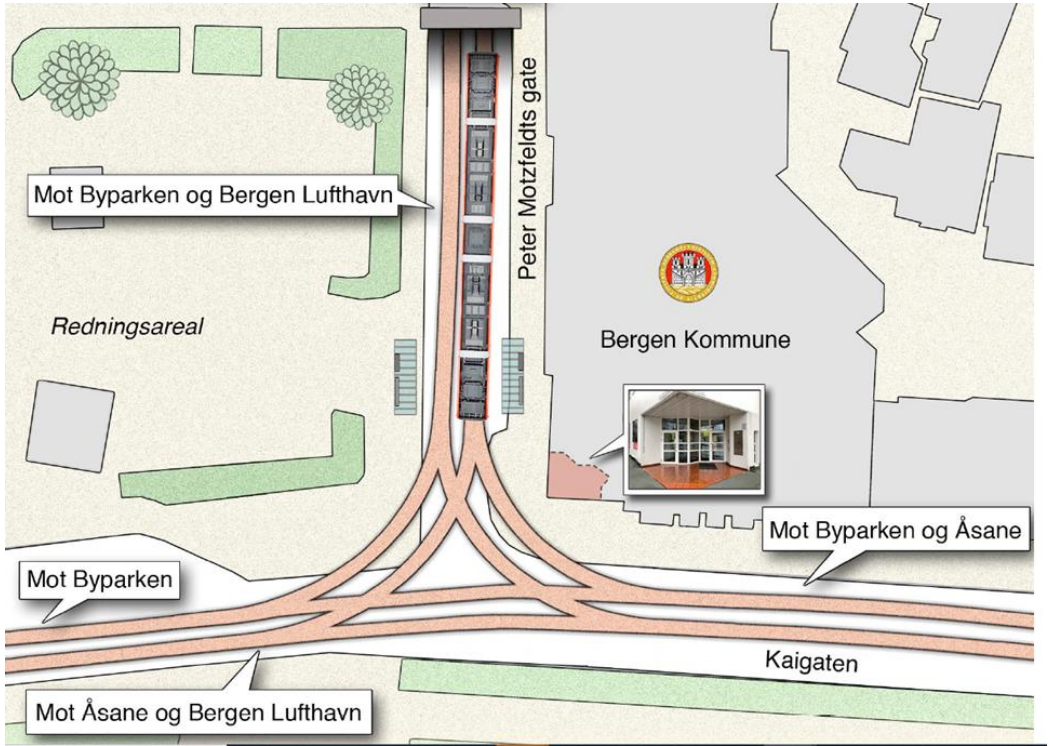

Kriterier det er viktig å ivareta **før** og **i** utredningen

Mandat, organisering og hvem som utfører arbeidet

- Må ha tillit både av posisjon/opposisjon og bergenserne. Reelt ønske om å komme i mål og realisere en bybane til Åsane så snart som mulig
- Arbeidet må utføres av personer med nøytrale briller, uten bindinger
- Det må etableres referansegruppe med personer med tung kompetanse på tunnel

Kriterier til utredningen – tunnel vs. dagløsning

Utredningen skal:

- Sikre bruk og videreutvikling av verdensarvstedet Bryggen, sikre bygningene og dens buffersone, sikre de fremragende universelle verdiene (OUV)
- Ha realistiske og oppdaterte kostnader for begge alternativene – innbefattet samfunnsøkonomiske konsekvenser
- Sikre frigjøring av viktig areal i Bergens trange historiske sentrum for gående og syklende – Gåbyen Bergen (KPA «mantra»)
- Gi beboerne i Åsane et snarlig, bedre, raskere, mer driftssikkert og fremtidsrettet kollektivtilbud enn i dag

- Føre til minst mulig ulykker, trafikale problemer og blandet trafikk
- Være koordinert med Statens Vegvesen (SVV) mht. trafikale løsninger og fremdrift for oppgradering Fløyfjellstunnelen
- Være koordinert med BaneNor mht. bruk av jernbanetunnelen
- Ha god dekningsgrad og flatedekning – sett i relasjon til antall beboere og arbeidsplasser, terrengprofil og i rimelig gåavstand
- Ivareta turisme og turistenes opplevelse av Bryggen og Bergens historie
- Muliggjøre målet Bergen har hatt i mer enn tretti år – dvs. fjerne gjennomgangstrafikken over Bryggen

Hva bør utredes?
Innslag i Peter Motzfeldtsgate og de to alternativene:

- Løsmassetunnel gjennom Nygaten
- Banen svinger mot øst, i tunnel under Marken

- Økonomi, anleggstid, fremdrift og sårbarhet – innbefatter samfunnsøkonomiske konsekvenser og kostnadsreduserende tiltak
- Optimalisere traséen frem til og med Øvregaten Stasjon, plassere stasjonen høyest mulig
- Identifisere risiko - ikke minst i forhold til grunnvann, bygninger og verdifulle kulturlag
- Oppdatert kulturvernfaglig utredning, HIA (KUVA), ut fra gjeldende manual – vurdert i forhold til dagalternativet
- Konsekvenser for næringslivet i sentrum – spesielt i anleggsfasen
- Trafikkavvikling og konsekvenser for beboerne i Åsane - spesielt i anleggsperioden

Også kostnader dagalternativ – må være realistiske.

Alle relevante kostnader må medtas. f. eks.

- «Lokk» i Eidsvåg
- Nye bybanevogner som går på batteri
- Vendesløyfe i Sentrum
- Antikvariske utgravinger – foreløpig anslag MNOK 362
- UNESCO krav vedr. dagløsning: Sikre stabilitet av Bryggegårdene, vibrasjonsdempende tiltak …
- Erstatning til berørte næringsinteresser for tap i anleggstiden. Jfr, vedtak i bystyret
- Torghandlere på flåte
- Omlegging av infrastruktur; Vann- og avløpsledninger, EL – kabler m.v.
- ..og mulig pelefundamentering av Bybanetraséen fra Torgalmenning til Sandbrogaten

Bryggengruppen og Bryggengruppens arbeid og utredninger

Bryggengruppen: Arbeidsgruppe nedsatt av Stiftelsen Bryggen og Bryggens Venner. Gruppen har tung fagkompetanse på Bryggen og områder relatert til bybaneplanleggingen. De arbeider «pro bono»/gratis av interesse for saken. Pr. dags dato består gruppen av:

- Janicke Runshaug Foss
- Bernt-Håvard Øyen
- Ståle Eeg Nielsen
- Frode S. Arnesen
- Tore Johan Smidt
- Peter Brandt
- Gudrun Mathisen
- Geir Atle Ersland
- Arne Skivenes
- Unni Hagen

Bryggensgruppens utredninger og viktige dokumenter finner du via linken
Hvitbok – Bryggens Venner

- Under Hvitboken ligger bl,a, link til

Tilleggsutredning 1 – (T1) Bybane i tunnel gjennom sentrum (mai 2019),

Tilleggsutredning 2 (T2) Bybane over Bryggen eller i tunnel – Noen samfunnsøkonomiske betrakt-ninger (august 2019) og

Tilleggsutredning 3 (T3) – Skisser og vurderinger med innslag i Peter Motzfeldts gate (september 2020)

Konsept for utredning av tunnelalternativ Peter Motzfeldtsgate datert 23.11.23. 23-Bryggengruppen-Notat-21.11.23-Ad-ny-tunnelutredning.pdf (bryggensvenner.no)

Bryggengruppen har i eget notat verdivurdert de tre alternativene opp mot hverandre.

21-verdivurderingeroybnotat2021-26-09.pdf (bryggensvenner.no)

Så godt som samtlige partier har ønsket en tunnelløsning

MEN –Bybanen er blitt en brikke i et politisk spill. I stedet for et felles mål om å sikre bybane til Åsane, er målet for noen nærmest blitt bybane over Bryggen.

Målet nå må være å enes om en god og realiserbar tunnelløsning. Når vi det målet, vil ALLE være vinnere.

- Tilhengerne av bybane til Åsane har vunnet
- De som ikke ønsker bybane i det hele tatt, har også vunnet. De gikk til valg på at bybanen ikke skal over Bryggen

Først da kan det bli ro om denne saken, og våre politikere kan også konsentrere seg om andre viktige spørsmål og oppgaver i Bergen.

Alternativet kan ellers lett bli at dette blir en sak også ved neste valg.

Takk for meg